

Povzetek navodil za cepljenje bolnikov z rakom (slovenščina)

Bolnike z rakom je potrebno cepiti, ne glede na (to): a) prisotnost aktivnega raka; b) vrsto terapije, ki jo prejemajo; c) če so v programu sledenja po zaključku zdravljenja; d) če so preživel raka.

Kljub temu so različne nacionalne in mednarodne institucije predlagale nekatera specifična priporočila glede časa in prednosti pri cepljenju bolnikov z rakom (vprašajte svojega zdravnika za podrobnosti o času in prednosti pri cepljenju).

1. Če imate aktivnega raka ali hematološko maligno bolezen, ki se zdravi s kemoterapijo, ali če je bil pri vas v zadnjih petih letih ugotovljen soliden tumor, boste morda imeli večje tveganje za hudo obliko bolezni Covid in boste verjetno imeli prednost pri cepljenju proti Covid-19 (vprašajte strokovnjake glede skupine tveganja, v katero sodite, in potrebe po prednostnem cepljenju).

2. Cepljenje je indicirano ne glede na specifično onkološko zdravljenje, ki ga prejemate (radioterapija, imunoterapija, kemoterapija ali drugo specifično biološko zdravljenje) ali če ste imeli presaditev matičnih celic. Čakanje na cepljenje ni razlog za odlašanje z zdravljenjem ali za zamudo pri zdravljenju.

- Cepiti se je priporočljivo pred začetkom kemoterapije, kadar je to izvedljivo. Če že prejemate kemoterapijo, priporočamo, da se cepite, ko so bele krvne celice v normalnem območju.

- Če prejemate citotoksično kemoterapijo ali imunoterapijo, nekateri predlagajo cepljenje 15 dni po aplikaciji in 7 dni pred naslednjo aplikacijo, če gre za tri-tedenske režime. Druga možnost je, da se cepite med kemoterapevtskimi cikli in izven obdobja *nadir* (obdobje nizkih vrednosti v krvni sliki, običajno 7-14 dni po aplikaciji, vendar se ta čas lahko razlikuje glede na vrsto zdravljenja). Na splošno se priporoča, da se zdravljenju izognemo, kadar pričakujemo neželene učinke cepiva.

- Za bolnike, ki naj bi kmalu zaključili citotoksično terapijo, je priporočljivo, da prvi odmerek cepiva prejmejo po zaključku zdravljenja in po preteku obdobja *nadir*. V vsakem primeru se odločitev sprejme po pogovoru z zdravnikom ali terapevtskim timom.

- V primeru načrtovane operacije priporočamo cepljenje vsaj 1 teden pred operacijo. Cepljenje je mogoče kadarkoli po operaciji, če je število belih krvnih celic optimalno. Za dodatne nasvete se posvetujte z vašim zdravnikom ali zdravstvenim timom.

3. Če ste imeli a) alogeno presaditev matičnih celic brez zavrnitvene reakcije (graftversus-host disease, GvHD) ali b) zdravljenje, ki močno zmanjša število B-celic, lahko cepivo prejmete nekaj mesecev pozneje, pri čemer se smernice in predlogi med strokovnimi telesi razlikujejo (ESMO, HCS, BSMO, DGHO, ASCO, ASH, UK

Chemotherapy Board). Vprašajte svojega zdravnika, kaj v največji meri velja za vas.

Nekateri bolniki so zaradi zdravljenja lahko po cepljenju manj zaščiteni. Zaupajte svojemu zdravniku: če ste v taki podskupini bolnikov, vas bo o tem obvestil.

4. Cepljenje ni prepovedano bolnikom s prebolelo okužbo Covid-19 ali okužbo po prvem odmerku cepiva. Pred cepljenjem ni potrebno opraviti testa za okužbo s Covid-19, saj tudi če ste že imeli okužbo s Covid-19 v preteklosti cepljenje krepi vašo varnost (s krepitvijo imunskega spomina). AIOM, COMU, CIPOMO, HESMO predlagajo, da se cepite 15 dni po popolnem okrevanju po okužbi s COVID ali 1 mesec po začetku okužbe.

V primeru okužbe po prvem odmerku cepiva, ASCO in CDC predlagata, da se ponovno cepite do 6 tednov (42 dni) po prvem odmerku cepiva.

Če ste v okviru zdravljenja COVID-19 prejeli pasivno terapijo s protitelesi (monoklonska protitelesa ali rekonvalescentno plazmo), vas lahko cepijo po preteku najmanj 90 dneh.

Kontraindikacije za cepljenje

Kontraindikacije za cepljenje so enake kot pri splošni populaciji.

- 1) Cepljenje pri vas NI indicirano, če imate kontraindikacije za cepivo ali katero koli specifično sestavino cepiv proti SARS - CoV 2, kot je huda alergijska reakcija.
- 2) Če ste v preteklosti že imeli hudo alergijsko reakcijo na druga cepiva ali zdravila za injiciranje ali imate posebne vrste alergij, se o tem pogovorite z zdravnikom, saj se priporočila lahko razlikujejo.

Poleg tega je splošno sprejeto, da če ste imeli v preteklosti alergijsko/anafilaktično reakcijo na cepivo, zdravilo ali hrano, vam svetujemo, da ne prejemate cepiva Pfizer. O tem se pogovorite z zdravnikom, saj se navodila med različnimi državnimi organi in zdravstvenimi izvajalci lahko razlikujejo.

Če ste imeli hudo alergijsko reakcijo po prvem odmerku cepiva, verjetno ne boste prejeli drugega odmerka. Tudi v tem primeru se o tem pogovorite s svojim zdravnikom, saj se politika cepljenja v posameznih državah lahko razlikuje.

Kar zadeva cepivo Astra Zeneca, so bili bolniki z anafilaksijo ali angioedemom v anamnezi izključeni iz kliničnih preskušanj.

Ker so podatki o učinkih cepljenja proti Covid-19 pri bolnikih z rakom glede učinkovitosti in trajanja imunosti ter o interakcijah z onkološkimi terapijami omejeni, bodo informacije in navodila, ki se nanašajo na cepljenje pri bolnikih z rakom rezultat izkušenj cepilnih programov posameznih držav in podatkov iz resničnega sveta. Vse informacije so empirične in se s časom kopičijo, saj bo pandemija s COVID dolgotrajna in bo vključevala skozi čas različne faze.